

Bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord

Forskrift om midler til satsing på bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord

Departement	Landbruks- og matdepartementet
Ikrafttredelse	08.08.2023
Sist endret	FOR-2023-11-24-1897 fra 01.01.2024
Hjemmel	LOV-1995-05-12-23-§3 , LOV-1995-05-12-23-§18
Kunngjort	08.08.2023

- Ordningen ble vedtatt innført gjennom jordbruksforhandlingene i 2022
- Skulle opprinnelig gjelde for 2023 – 2024 – 2025
- Vedtatt forlenget til 2026 i jordbruksforhandlingene i 2025
- Ordningen skal evalueres før jordbruksforhandlingene i 2026

Prioritering av søknader

- Nordnorske prosjekt – direkte virkning mot gårdbrukere
- Helst prosjekter med effekt over hele landsdelen
- For lokale prosjekter har ikke blitt prioritert
- Mange henvist til regionale tilskuddsmidler (RT-ordninga i hvert enkelt fylke)
- Bedriftsretta tiltak må søke Innovasjon Norge

4 Arbeidspakker ble vedtatt før første utlysning:

1. Omlegging fra båsfjøs til løsdrift
2. Økonomi og lønnsomhet
3. Økt bruk av utmarksbeite i nord
4. Øke totalberedskapen gjennom økt matproduksjon
5. Forskning og øvrig kunnskapsutvikling
6. Oppfølging og formidling

Arbeidspakkene har ikke blitt endret senere, men pakke 1 er ikke utlyst de siste to årene – ref. Tines store prosjekt «bås til løs»

Saksbehandling

- Alle fylkeskommunene lyser ut ordninga, men søknader sendes til Troms fylkeskommune.

Søknadene vurderes av en samarbeidsgruppe med følgende sammensetning:

- 1 fra Bondelagene
- 1 fra Bonde og småbrukarlagene
- 1 fra statsforvalterne
- 1 fra Innovasjon Norge
- Samarbeidsgruppa avgir anbefaling til Troms fylkeskommune der administrasjonen forbereder sakene for vedtak i:
 - Hovedutvalg for næring, klima og miljø
- Partnerskap landbruk landbruk i Nord-Norge vedtar overordnede retningslinjer for bruken av midlene hvert år

Fra forskriften

- Tilskudd kan gis til kommuner, organisasjoner, forsknings- og utviklingsinstitusjoner og foretak registrert i Enhetsregisteret.
- Det kan gis tilskudd til utviklingsrettede fellesskapstiltak for å styrke sårbare produsentmiljøer i Nordland, Troms og Finnmark, motvirke bruksnedgang, øke arealbruken, og heve kompetansen til landbruksnæringen og verdikjeden for mat, samt å utnytte regionale fortrinn og muligheter innen arktisk landbruk. Tiltakene må være innenfor de nasjonale rammene for satsingen, samt regionale strategier og prioriteringer fastsatt av det regionale partnerskapet i landbruket.

Tilskuddet kan dekke kostnader som framkommer i godkjent kostnadsoverslag for tiltaket. Som hovedregel bør det stilles krav til medfinansiering. Det kan gis inntil 75 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

Fylkeskommunen fastsetter nærmere vilkår for bruk av tilskuddet i vedtaket. Fylkeskommunen skal også fastsette frister for gjennomføring og rapportering i vedtaket. Tilsagnet er gyldig i tilsagnsåret og to påfølgende år. Fylkeskommunen kan etter søknad forlenge tilsagnets gyldighet

Hvor mye er bevilget – fylkeskommunenenes «matchingsmidler»

	2023	2024	2025	2026
Fra jordbruksavtalen	17 mill. (Nibio 5)	17 mill. (Nibio 5)	20 mill. (Nibio 5)	20 mill.(Nibio 5) (**
Nordland	4 mill.	2,5 mill.	2,5 mill. (*)	?
Troms	4 mill.	2,36 mill.	2,32 mill.	
Finnmark		1,64 mill.	1,64 mill	
SUM	25 mill.	23,5	26,5 mill	

*) Ikke formelt vedtatt ennå

**) Inkluderer forsøkene med teigbasert tilskudd i Troms og Finnmark

Hva er det gitt støtte til – de viktigste tiltakene?

Prosjekt/tiltak	Arbeidspakke	Ansvarlig	Beløp
Omlegging fra bås- til løsdrift for melkeku	1	Tine	8.206.000
Kjøttkongresser i Nordland, Troms og Finnmark	4	Nortura m.fl.	1 545.000
Gris i Nord	4	Nortura	990.000
Arktisk landbruksseminar	Admin.midler	Nibio	250.000
Kjøtt i Nord	2,3,4	Nortura	3.000.000
Landbruksøkonomikurs for Nord-Norge	2	Senja vgs	1.329.500
Fagskoleutdanning «Grovfôrbasert husdyrproduksjon»	2,3,4	Arktisk naturbrukssenter (naturbruksskolene i landsdelen)/ Senja vgs	2.929.500

Flere innvilgede prosjekter:

Tittel	Søker	Arbeids- pakke	Tilskudd (kr)
NIBIO oppdrag 2024 Bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord	NIBIO	NIBIO	5 000 000
Arktisk Landbruksseminar 2024	NIBIO/TFK	Formidling	550 000
Søknad om resttilskudd til Fagskoletilbud "Grovforbasert husdyrproduksjon i fjellandbruket"	Senja vgs	3	395 936
Dyrkingsveiledere grønnsaker	NRL SA	4	436 925
Deltakelse gårdbrukere og rådgivere på CAC	NIBIO	2	120 000
Forprosjekt småskala grønt rådgiving	NRL SA	4	1 051 400
Kjøtt i nord	Nortura SA	4	3 000 000
Velfungerende verdikjeder for matvarer i Nord-Norge	AgriAnalyse	2	1 025 750
Økt samhandling for bærproduksjon i Nord-Norge	NIBIO	4	1 361 700
Pilotprosjekt satsning på kjejkjøtt med fokus på motivasjon og inspirasjon	NRL SA	4	1 000 000
KJØPLOKAL Nord-Norge	Nordlandsforskning AS	4	1 362 000
Inspirasjonsaktiviteter naturbruksskoler grønt	NIBIO	4	310 000